

Enskild motion

Motion till riksdagen 2017/18:2622

av **Hanna Westerén m.fl. (S)**

Uppföljning av handlingsplan mot kränkningar i det offentliga rummet

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga ytterligare åtgärder för att bekämpa hot och kränkningar på nätet – särskilt riktade mot personer verksamma i det offentliga rummet – och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

De senaste åren har samtalsklimatet på internet och sociala medier blivit allt mer präglad av hot, hat och kränkningar. Det får ett flertal allvarliga konsekvenser, dels för journalister och politiskt förtroendevalda som hämmas i sin gärning, dels för de privatpersoner som drabbas.

Samtidigt saknar det offentliga Sverige en sammantagen och konsekvent hållning för att kunna hantera ökningen av ett gammalt brott i en ny kontext. Europarådets Kommission mot Rasism och Intolerans årsrapport (2014) visar tydligt att hatet ökar drastiskt i sociala medier och andra kanaler på nätet. Hatet, hotet och kränkningarna riktas framförallt mot minoritetsgrupper, kvinnor och förtroendevalda politiker. Rasism, sexism, antisemitism och islamofobi tillåts breda ut sig i diskussionen på nätet, enligt samma rapport.

Våra unga far också illa i det hårdnande klimatet. Organisationen Friends lyfter t.ex. i sin nätrapport <http://friends.se/wp-content/uploads/2016/03/Friends-natrapport2016.pdf> att en tredjedel av våra unga utsatts för nätkränkningar det senaste året. Vidare visar statistik från Brottsförebyggande rådet att drygt var femte förtroendevald, och varannan ung kvinna, utsätts för näthat.

Av de kränkningar på nätet som polisanmäls idag leder ytterst få till åtal. Enligt Brottsförebyggande rådet läggs 96 procent av anmälningarna ner av Polismyndigheten eller åklagare. Det sänder en signal om att näthat är ett brott utan repressalier. Sammantaget visar detta på en allvarlig problembild som det offentliga Sverige måste kraftsamla mot.

Sedan föregående riksår har regeringen agerat kraftfullt för att komma tillrätta med den eskalerande situationen av hat och hot på nätet, och bl.a. aviserades under sommaren 2017 en helt ny brottsrubricering – olaga integritetsintrång, som har udden särskilt riktad mot övergrepp av typen hämndporr och spridande av nakenbilder. Bestämmelserna kring t.ex. olaga hot kommer att förtydligas och moderniseras. Därtill ställs högre krav på den som tillhandahåller en interaktiv tjänst, att aktivt verka för att kränkande material inte sprids via den. Även brottskadeersättningen kommer att ses över, för att även vara tillämplig i samband med grovt förtal.

Det är mycket lovvärda initiativ för att värna en öppen och inkluderande samtalston i Sverige. Dock måste ytterligare åtgärder vidtas för att värna det fria ordet och människor som verkar i det offentliga. Även där har regeringen agerat förtjänstfullt genom lanseringen av följande handlingsplan:
<http://www.regeringen.se/4a5758/contentassets/bf357b92128040828c598105a042bb30/till-det-fria-ordets-forsvar.pdf>.

Dock fortsätter hat och hot mot förtroendevalda, journalister och andra verksamma i det offentliga rummet och överträdelserna blir allt grövre. Bränder, sexuella övergrepp och olaga hot förekommer i en hårresande omfattning. För att handlingsplanen ska bli det verktyg den är tänkt, fordras regelbunden uppföljning, för att mäta att de satta åtgärderna ger önskad effekt och hatet och hoten minskar. Att frågan följs upp noga är

avgörande för en levande demokrati och för ett samhälle där nätet är en mötesplats präglad av respekt och utveckling. Regeringen bör därför förtydliga hur uppföljning av handlingsplanen ifråga kommer att se ut.

Hanna Westerén (S)

Anna Wallentheim (S)

Hillevi Larsson (S)

Laila Naraghi (S)

Peter Jeppsson (S)

Thomas Strand (S)

Mattias Jonsson (S)

Lena Emilsson (S)

Jörgen Hellman (S)

Eva-Lena Gustavsson (S)

Krister Örnfjäder (S)

Per-Arne Håkansson (S)

Suzanne Svensson (S)

Lennart Axelsson (S)

Patrik Lundqvist (S)

Lena Hallengren (S)